

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2004-2695

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Salonen, Minna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title "Suomessa on hyvä asustaa, täällä kun ruokaa saa!": Kansallisvaltion identiteetin ilmentymät kouluopetuksen tavoitteissa ja 3. luokan opetuksessa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Valtio-oppi			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2004-04-05	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 78 + 1 liite	
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tutkimuksessa tarkastellaan peruskoulun alaluokilla tapahtuvaa lasten poliittista kasvatusta poliittisen sosialisointin osa-alueena selvittämällä, minkälaisia kansallisvaltion identiteettiin liittyviä tavoitteita kouluopetuksen valtakunnalliset sääntelijät sisältävät ja miten näitä tavoitteita sovelletaan yksittäisen koulun kolmannen luokan opetuksessa. Tutkimus liittyy poliittisen sosialisointin tutkimusperinteeseen ja sen viitekehys koostuu poliittisen sosialisointin lisäksi Osmo Virrankosken näkemyksestä koulusta yhteiskuntajärjestyksen uudistajana ja Pasi Saukkosen kansallisvaltion identiteetin mallista. Aineisto koostuu perusopetuslaista, peruskoulun opetussuunnitelman perusteista 1994, koulukohtaisesta opetussuunnitelmasta, kolmannen luokan oppikirjoista ja oppilaiden kirjoitelmista. Näitä vertaillaan sijoittamalla niistä löytyvä kansallisvaltion identiteettiin kuuluva aines Pasi Saukkosen kansallisvaltion identiteetin taulukkomalliin. Lisäksi aineistoja analysoidaan laadullisesti. Perusopetuslain tavoitteet kattavat lähes kaikki kansallisvaltion identiteetin osa-alueet. Peruskoulun opetussuunnitelman perusteiden tasolla keskeisimmät ulottuvuudet ovat kulttuuri ja maa-alue. Sen sijaan sukujuuriin ja identifioitumiseen liittyviä tavoitteita ei opetuksen valtakunnallisten sääntelijöiden kohdalla esiinny. Peruskoulun opetussuunnitelman perusteiden tavoitteista voidaan hahmottaa kaksi kokonaisuutta: kansainvälistyvä kulttuuri ja yhteiskunnallinen toiminta. Koulukohtaiset 3. luokan tavoitteet ovat luonnollisesti koko peruskoulun kattavia sääntelijöitä suppeampia. Yleisin ulottuvuus tälläkin tasolla on kulttuuri. Oppiaineista ympäristö- ja luonnontiedon merkitys korostuu selvästi sekä koulukohtaisen opetussuunnitelman tavoitteissa että kirjojen analyysissä. Muiden aineiden kirjat sisältävät vähemmän ja hajanaisemmin kansallisvaltion identiteetin kenttään kuuluvaa ainesta. Suurin osa kirjojen aineksesta liittyy maa-alueen ulottuvuuteen. Myös oppilaiden mielikuvissa maa-alue korostuu. Seuraavaksi eniten mainintoja saavat kulttuuri ja yhteiskunta. Vähiten huomiota saa uskonto, mutta myös kieli, sukujuuret ja kansantalous mainitaan vain satunnaisesti. Oppiaineista ympäristö- ja luonnontieto näyttää vaikuttavan eniten oppilaiden käsityksiin, mutta myös arkielämä on keskeisellä sijalla. Vaikuttaa siis siltä, että kouluopetuksella on merkitystä kansallisvaltion identiteettiin liittyvien käsitysten muodostumisessa, mutta myös muut sosialisointinagentit vaikuttavat asiaan. Käytetyistä lähteistä keskeisimpiä ovat poliittisen sosialisointin osalta Dawson & Prewitt (1969), Kuusimäki (1973) ja Ljungberg (2003) sekä kansallisen identiteetin osalta Saukkonen (1999) ja Virrankoski (1991).			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords poliittinen sosialisointin poliittinen kasvatus kansallisvaltion identiteetti suomalaisuus peruskoulu			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			